

UČENEC POUČUJE: ZELENA ŠOLA

Ime in priimek vodje projekta

Ksenija Leskovšek Korber

Član ASPnet

IV. osnovna šola Celje

Povzetek projekta (250 znakov)

Učenci se na svetovni dan učiteljev preizkusijo v učiteljski vlogi. Spoznajo proces poučevanja in položaj učitelja, spoznajo svojo odgovornost za svoj intelektualni razvoj in svojo vključenost v izobraževalni proces.

Na poučevanje se morajo, ob pomoči učiteljev, pripraviti s pisno pripravo. Učenci - učitelji naj bodo pri učenju kreativni, inovativni in domiselni. Po učenju pa se opravi pogovor o doživljanju učne ure z vsemi deležniki učne ure (učenec- učitelj, mentor, ter učenci, ki so poslu šali učno uro).

Opis projekta

ZELENA ŠOLA

Prijavnico poslati do 1. 10. 2024.

Aktivnost izvedemo v petek, 4. 10. 2024.

Evalvacijsko poročilo oddati do 30. 10. 2024.

Povezava, do prijavnice in evalvacije, na šolski spletni strani:

<https://www.facka.si/ucenec-poucuje/>

Po prejeti evalvaciji vam izdamo potrdilo o sodelovanju.

Pred dogodkom strokovni delavci obvestijo malčke/učence/dijake, da se lahko prijavijo za poučevanje izbranega predmeta. Po prijavi se z malčkom/učencem/dijakom dogovorite o učni vsebini, ki jo bo predstavil pred skupino / razredom. Učenec ali dijak se mora na uro pripraviti s pisno pripravo, malček pa bo pomagal vzgojitelju. Mentorji bodo učencu, ki bo učil, svetovali in pomagali do izvedbe.

Malčki/učenci/ dijaki se za en dan prelevijo v učitelje. Učitelji pomagajo, svetujejo, opazujejo mladim učiteljem. Sodelovanje je možno po horizontali in vertikali: starejši poučujejo v mlajših skupinah, nižjih razredih, poučujejo lahko tudi v paralelki. Evalvacijo učne ure izvedemo pri naslednjih urah pouka ali pri RU. K sodelovanju se lahko povabi tudi zunanje sodelavce.

Vrtčevski otroci naj sodelujejo z vzgojitelji z dajanjem svojih idej, s pripravo materiala, pri izvedbi pa naj kakšno točko ure izvedejo samostojno ali pa so pomočniki.

Projekt izvedete v svojem vrtcu, na svoji šoli.

ZELENE ŠOLE so šole, ki vključujejo trajnostne prakse in izobraževanje v svoje delovanje, infrastrukturo in kurikulum. Njihov cilj je zmanjšanje okoljskega odtisa ter vzgoja okoljsko ozaveščenih učencev, ki bodo delovali v smeri trajnostnega razvoja. Zelene šole spodbujajo učence, da prevzamejo aktivno vlogo pri varovanju okolja, hkrati pa vključujejo trajnostne rešitve v vsakodnevne dejavnosti.

1. Glavne značilnosti zelenih šol:

- **Trajnostna infrastruktura:**
  - Zgradbe zelenih šol so zasnovane ali prilagojene tako, da zmanjšajo porabo energije, vode in drugih virov. Uporabljajo obnovljive vire energije (sončne celice, vetrne turbine), učinkovite sisteme razsvetljave in prezračevanja ter ekološke gradbene materiale.
  - Zelenje okoli šole, kot so šolski vrtovi ali zelene strehe, prispeva k izboljšanju kakovosti zraka in ohranjanju biodiverzitete.
- **Zmanjšanje odpadkov:**
  - Zelene šole imajo učinkovite sisteme ravnanja z odpadki, spodbujajo recikliranje in kompostiranje. Študenti in učitelji so usposobljeni, kako zmanjšati porabo plastike, hrane in drugih materialov.
  - Šole se trudijo zmanjšati količino enkratne embalaže, na primer s spodbujanjem uporabe trajnih steklenic in embalaže za kosila.
- **Poraba energije in vode:**
  - Zelene šole uporabljajo tehnologije za zmanjšanje porabe energije, kot so pametne razsvetljave, energetske učinkovite aparati in sistemi za zbiranje deževnice, ki jo uporabljajo za sanitarne prostore in namakanje zelenih površin.

2. Trajnost v učnem načrtu:

- **Okoljsko izobraževanje:**
  - Zelene šole vključujejo okoljske teme v svoje kurikulumе. Učenci se učijo o podnebnih spremembah, obnovljivih virih energije, trajnostnem kmetovanju, biodiverziteti in drugih ključnih okoljskih temah.
  - Šole pogosto vključujejo praktične projekte, kot so šolski vrtovi, čebelarjenje, kompostiranje ali druge dejavnosti, ki učencem omogočajo učenje skozi izkušnje.
- **Ohranjanje narave in biodiverzitet:**
  - Zelene šole pogosto skrbijo za šolske vrtove, kjer gojijo lastne ekološke pridelke. Učenci tako spoznajo pomen lokalne hrane, sezonskosti in ohranjanja biotske raznovrstnosti.
  - Organizirajo tudi naravoslovne dni, izlete v naravo in okoljske delavnice, kjer učenci razvijajo povezanost z naravo.

3. Vključevanje skupnosti:

- **Vključitev staršev in lokalne skupnosti:**
  - Zelene šole pogosto sodelujejo s starši, lokalnimi organizacijami in podjetji, da bi skupaj ustvarili bolj trajnostno okolje. Starši so lahko vključeni v aktivnosti, kot so urejanje šolskih vrtov ali organizacija ekoloških tržnic.
  - Lokalna podjetja in kmetije so vabljena, da sodelujejo pri šolskih projektih in učencem predstavijo trajnostne prakse.
- **Osveščanje skupnosti:**
  - Zelene šole so lahko središče za ozaveščanje širše skupnosti o okoljskih vprašanjih, organizirajo dogodke, kot so ekološki sejmi, delavnice za varčevanje z energijo ali predavanja o trajnostnem življenju.

4. Primeri zelenih šol:

- **International School of Brussels** (Belgija): Ta šola ima več pobud, ki vključujejo sončne panele, šolske vrtove in programe za zmanjšanje odpadkov.
- **Green School Bali** (Indonezija): Zelo znana šola, ki je zgrajena iz naravnih materialov in spodbuja trajnostne projekte, kot so gojenje lastne hrane in uporaba obnovljivih virov energije.
- **Ashbury College (Kanada)**: V tej šoli učence spodbujajo, da sodelujejo pri ekoloških projektih, vključno z vzpostavitvijo obnovljivih energetskega sistemov in ohranjanjem gozdov okoli šole.

5. Zakaj so zelene šole pomembne?

- **Zmanjševanje vpliva na okolje**: Zelene šole zmanjšujejo svojo okoljsko škodo s trajnostnimi praksami in infrastrukturo.
- **Vzgoja bodočih voditeljev**: Učenci zelenih šol pridobijo znanja in veščine, ki so potrebne za spopadanje z izzivi trajnostnega razvoja, kar jih pripravi, da postanejo odgovorni državljani in voditelji.
- **Navdih za druge šole**: Zelene šole so lahko zgled in navdih za druge izobraževalne ustanove, da sprejmejo podobne ukrepe za trajnostni razvoj.

Zelene šole združujejo izobraževanje in prakso ter učencem omogočajo, da ne le spoznavajo trajnostne koncepte, ampak jih tudi živijo in udeležujejo v vsakdanjem življenju.

6. Nekaj možnosti za aktivnosti:

praktično delo na šolskem vrtu in visokih gredah,
zbiralne akcije papirja, tonerjev, kartuš, PVC zamaškov, ...
likovno, pisno izražanje o zelenih vsebinah;
poiskati razlike med aktivnostmi danes in včasih (kdaj in kaj je bolj zeleno)
razne meritve, izračuni privarčevanega, zmanjšanja onesnaženosti,
športne aktivnosti (hoja, tek kolesarjenje)
medpredmetna povezava,
medgeneracijska povezava,
uporaba digitalne tehnologije pri poučevanju predmeta,
vključevanje zunanjih sodelavcev pri poučevanju (knjižnice, strokovnjaki, komunalne organizacije, ...)

Cilji Zelenih šol so zasnovani tako, da spodbujajo trajnostno ravnanje in ustvarjajo okoljsko ozaveščene posameznike. **Glavni cilji so naslednji:**

1. Zmanjšanje okoljskega odtisa šole:

- Zmanjšati porabo naravnih virov (voda, energija) in emisije toplogrednih plinov.
- Uvesti učinkovite prakse ravnanja z odpadki, recikliranje in kompostiranje ter zmanjšanje količine odpadkov.
- Spodbujati uporabo obnovljivih virov energije in zmanjšati uporabo fosilnih goriv.

2. Izobraževanje učencev o trajnostnem razvoju:

- Vključiti trajnostne teme v kurikulum, kot so podnebne spremembe, varstvo narave, trajnostno kmetijstvo, krožno gospodarstvo in obnovljivi viri energije.
- Učence naučiti, kako njihova dejanja vplivajo na okolje in jih spodbuditi, da sprejemajo odgovorne odločitve.

3. Spodbujanje trajnostnega vedenja in življenjskega sloga:

- Učence, učitelje in zaposlene naučiti, kako živeti bolj trajnostno, tako v šolskem kot domačem okolju.
- Spodbujati trajnostne načine prevoza (pešačenje, kolesarjenje, javni prevoz) ter zmanjševati odvisnost od avtomobilov.

4. Spodbujanje aktivnega vključevanja skupnosti:

- Vključevati starše, lokalne skupnosti in druge deležnike v projekte šole za spodbujanje trajnosti.
- Organizirati dogodke, kot so okoljski dnevi, sejmi ali delavnice, ki širijo ozaveščenost o trajnostnih praksah.

5. Ustvarjanje okolja za učenje skozi prakso:

- Učencem omogočiti praktične izkušnje z urejanjem šolskih vrtov, vodenjem projektov za varčevanje z energijo in vodo ter recikliranjem.
- Ustvariti okolje, kjer se učenci učijo skozi aktivno sodelovanje in sprejemanje trajnostnih odločitev.

6. Povezovanje s svetovnimi trajnostnimi cilji (SDG):

- Zelene šole se povezujejo s cilji trajnostnega razvoja (Sustainable Development Goals – SDG) Združenih narodov, predvsem s ciljem 4 (kakovostno izobraževanje), ciljem 12 (odgovorna poraba in proizvodnja) in ciljem 13 (ukrepanje proti podnebnim spremembam).

7. Spodbujanje zdravlja in dobrega počutja:

- Zagotoviti zdravo in varno učno okolje, vključno s čistim zrakom, dostopom do naravnih površin in uporabo ekološko prijaznih materialov.
- Spodbujati zdravo prehranjevanje z uporabo lokalno pridelane hrane in ustvarjanje zdravega šolskega okolja z zmanjšano izpostavljenostjo kemikalijam.

Cilji Zelene šole so usmerjeni k celoviti spremembi šolskega okolja in izobraževalnega procesa, da bi ustvarili trajnostno misleče posameznike in spodbudili pozitivne spremembe v družbi.

IV. osnovna šola Celje

Dečkova cesta 60, 3000 Celje

tel: (+386) 03 428 54 10

splet: www.facka.si

e-pošta: sola@facka.si

Pričakovani UNESCO cilji:

ponuditi kakovostno izobraževanje s spodbudnim učnim okoljem,
razvijati kakovostne medsebojne odnose,
razvijati socialne kompetence (nenasilje, strpnost, sodelovanje, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti, itd.),
spoštovanje občečloveških vrednot,
krepite zdravo samozavest in samopodobo,
razviti medkulturni dialog in jezikovno raznovrstnost,
poglobljena skrb za osebnosti razvoj vsakega posameznika,
učenec soustvarja učni proces,
aktivno sodelovati v svojem intelektualnem razvoju,
izboljša komunikacijske sposobnosti,
izboljšati odnose v razredu,
uporabiti in razviti različne učne stile,
v proces izobraževanja vključiti štiri Delorsove stebre izobraževanja,
upoštevati UNESCO načela,
spoznati proces poučevanja in položaja učitelja,
spoznati svojo odgovornost za svoj intelektualni razvoj in svojo vključenost v izobraževalni proces.

Izberite teme projekta: (izberete lahko več tem)

Trajnostni razvoj

Trajnostni življenjski slog

Ključne besede (izberete lahko več ključnih besed)

Cilji trajnostnega razvoja (SDG)

Človekove pravice

Demokracija in pravičnost

Okolje

Podnebne spremembe

Ciljna skupina

vrtec

OŠ, 1. - 3. razred

OŠ, 4. - 6. razred

OŠ, 7. - 9. razred

srednja šola

Ksenija Leskovšek Korber

